

—Mira, Guillem; quan facis la primera Comunió, aniràs vestit com aquests nens.

—I també em ficaran aquí dins?

Un nou element de decoració escènica

En els nostres temps en que el públic sol acontentar-se de superficialitats per co que toca a espectacles, i que en el teatre va a cercar-hi el goig dels ulls més que emocions veritablement estètiques i al·ligonaments d'ordre moral, té tanta importància la decoració escènica que algunes de les obres que per aquí es representen, pertanyents a aquest gènere dramàtic frívol i anodí que és la «revista», no són gaire més que decoració i prou: telons de brillantíssima policromia, mobiliaris sumptuosos, «atrezzos» riquíssims, efectes de llum, etc., ço és, que en elles, la «mise en scène», que per digne d'ésser curada que sigui, és cosa sempre secundària, s'imposa a ço que deuria ésser principal en tota obra de teatre: l'interès de la seva acció, la humanitat dels seus personatges, la valor literària del diàleg...

Però ja que això és el que priva actualment, no li seria desplaent al públic aficionat a aquests espectacles de pura «presentació», veure introduït a l'escena el nou element de decoració proposat per M. P. Hachet-Gouplat el qual no és, com podria creure's, cap empresari de «variétés», ni cap «metteur d'escènes», ni tan sols cap escenògraf, sinó un formalíssim naturalista, director de l'Institut de Psicologia Zoològica de Londres.

El nom d'aquest senyor a ben segur que no deixarà d'ésser recordat pels nostres lectors, car d'ell parlarem no fa gaire amb motiu de la curiosa enquesta realitzada pel Parlament britànic per esbrinar els procediments estilístics pels demadors en l'assenyament de les bèsties sàvies que exhibeixen pels escenaris i les pistes dels circs.

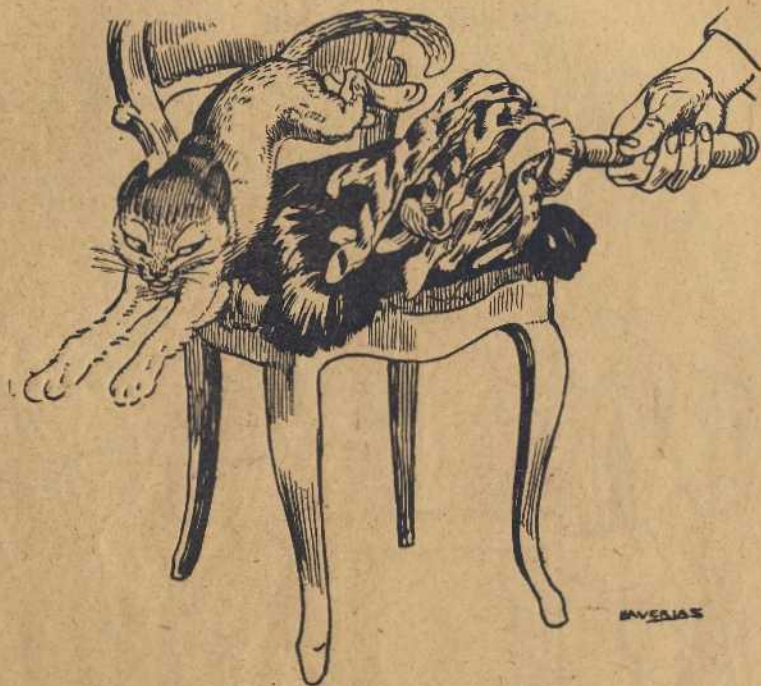
Es, doncs, aquest senyor, en una obra de la qual fèrem també retret aleshores, en la qual tracta de la domesticació dels animals, que suggereix als empresaris la realització de la decoració zoològica del teatre, mitjançant el concurs de figures vives, condició la qual, juntada a llur bellesa plàstica, portaria una gran animació, a més d'un gran ornament, a l'escena.

Així, esplèndids panorames la ficció dels quals avui és confiada sols a l'escenògraf amb la col·laboració qualque vegada del jardiner, podrien ésser reproduïts en llur més alta valor de verisme, amb la intervenció dels animals; per exemple, aquest que es descriu en les línies que segueixen: «Al bell fons dels caminals s'oviraven ossos coberts de raïms que s'apoiaven damunt de les branques dels oms; brúfols banyant-se en un llac; coloms de Virgínia davallant damunt la prada que envermellien les maduixes; lleros verds, de caps grocs; papagalls emporporats, com cardenals de foc,

enfilats dalt dels xiprers, i serps xiuladores penjades del brancam dels arbres i breçolant-se».

M. Hachet-Louplet tracta dels nous procediments de domesticació amb que deuriem ésser ensenyats aquests animals-actors, i firma que la precedent descripció literària—tret d'una obra de Châteaubriand—podria traduir-se en quadros vius tant més artístics e interessants com majors fessin l'enginy i el gust del domador.

ABECÉ

—Mal viatge... la sogra... s'ha tornat espolsadors per a no deixar-me mai tranquil!

HEU'S AQUI EL SUMARI DEL NÚMERO D'AVUI DEL «VIROLET»

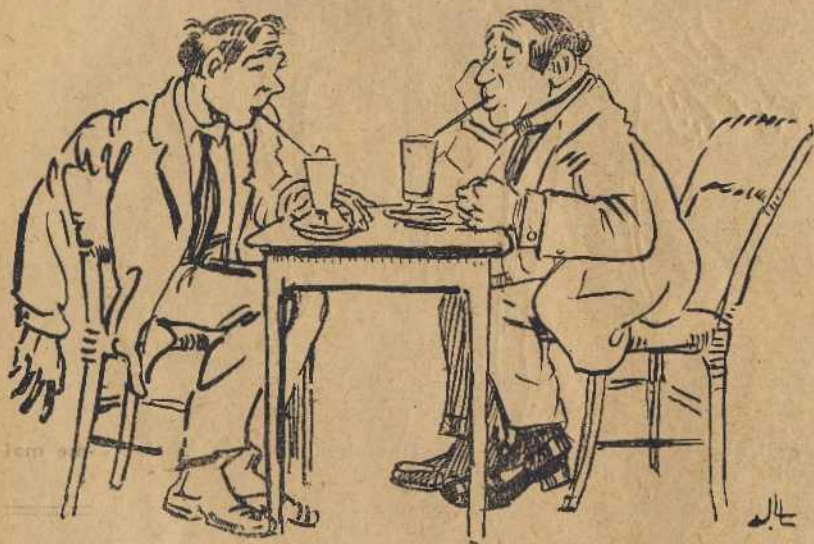
El fals llorito, per Apa.
 El boig que tot ho endevina, Cornet.
 La Justícia, Llaverías.
 Viatjes de Gulliver (3.er), Català i Junceda.
 Les oquetes, Guillem Busch.
 Les dramàtiques casseres del Rei del Bacallà (3.ª), Serra Massana.
 El tresor de l'ogre, Castanys.

Pàgines Festives

Un cor compassiu

QUAN el vareig trobar tranquil·lament assegut en el «Cafè de Colón», prenent un gelat de maduixa, ja m'ho vareig pensar de seguida que li passava alguna desgràcia.

Portat del meu natural més aviat compassiu, tot seguit m'hi vareig atansar, asseient-me sol·licit al seu costat, i, demanant al cambrer un gelat de maduixa com el d'ell, me'l vareig menjar en molt poca estona malgrat que me'l varen servir fred i tot.

—Ara expliqui'm el que li passa, senyor Rodets—li vareig dir.

—Com vol dir el que em passa?—féu ell, modestament.

—Vull dir, les penes que està passant.

—Ah, m'ho ha conegut?—exclamà ell, profundament enternit, tot eixugant-se els llavis plens de «mantecado».

I, amb una veu, veritablement commoguda, em contà el que segueix, i que, mercès a la meva memòria prodigiosa he pogut transcriure mot per mot.

—Sí, senyor Jim: m'he tingut de donar de baixa, i això que era dels socis més antics, de la Societat Protectora dels Animals indefensos. Em vareig barallar amb el president i em varen expulsar i això jo no podia tolerar-ho dignament, així és que em vareig donar de baixa, l'endemà mateix sense pensar-m'hi.

—Ben fet. Però llàstima pels animals, perquè vostè devia ser un bon element—li vaig dir jo.

—Ja ho crec! La meua protecció arribava allí on ningú no havia arribat. A mi, els animals indefensos sempre m'han inspirat una gran compassió. Veu, jo no li protegiria mai un lleó. Són animals aquests que ja poden

—A mi donguin cargols, mosques, camells i para llamps.

—A mi també; a la vinagreta m'agraden molt.

—No blasfemi, home!—exclamà indignat el senyor Rodets.

Jo, com que desitjava tenir-lo content perquè sóc un admirador seu i, també perquè m'havia de pagar el gelat, vareig demanar-li dispensa.

—A mi donguin caragols, mosques, camells i para llamps.

—Home! Para llamps i tot?

—Sí, senyor. No es pensi; ja sé que no són animals, ja; però sofreixen molt. Tot el dia els tenen a sol i serena, i, després, quan cauen llamps, els

han de parar. Això és una crueltat!—exclamà, condolgut, amb la veu tremolosa, a punt d'esclatar en plors.

—Doncs, com ho vol fer?

—Com jo he fet amb els de casa. Els hi he construït una caseta alta i estreta, amb una teuladeta a dalt, i així no es mullen ni hi ha perill que cap llamp els toqui.

Vaig estrènyer xardorosament la mà del senyor Rodets.

—Encara me l'estrenyerà més fort quan sàpiga la gran obra que he estat portant a cap durant set anys seguits en favor dels animals indefensos. Perquè jo trobo senzillament indigne que a les pobres bèsties les hi possin noms lletjos, sense consultar-les. Que no els consultin ja ho trobo bé, perquè molts d'aquests animals tenen la intel·ligència molt limitada i no saben ni el que els hi convé; però almenys que els hi donguin noms bonics. Vostè creu que els musclos estan contents amb el nom que els hi donem? Si vostè els hagués observat com jo, comprendria tot seguit la trista vida que porten d'ençà que els anomenem amb un nom tan poc poètic. Jo els he vist, no diré plorar, però sí molt tristos. Hi ha musclo que s'està hores i hores sense badar boca, sense voler tastar ni una engruna, pensatiu i adolorit com un enamorat no

correspost. Doncs, davant d'això, tot seguit se'm va ocórrer fer una campanya per a canviar el nom als musclos i a moltes altres bèsties. Des d'aquell moment, vaig començar la llista. Els musclos han de dir-se «Gràcils».

—Està molt bé! Ja m'hi trobo! Una racció d'arròs amb gràcils, si és servit.

—Després, vaig demostrar la necessitat de pintar de blanc tots els musclos joves. No hi ha dret a fer-los anar de negre tota la vida.

—I quan tinguin alguna desgràcia de família?

—Aleshores es renten amb aigua de mar i tornen a quedar negres.

—Es admirable.

—Més ho és els noms amb els quals he substituït altres bèsties. Dels caragols en dic «Finets»; de les mosques, «Voladores»; dels porcs, «Rosats»; dels llimacs, «Vernissats»; dels llores... Per culpa dels llores vaig passar un gran disgust. Vostè ja sap que jo sóc profundament monàrquic. Doncs, un dia m'estava badant a la Rambla, davant d'una parada d'ocells, i sento que un ocellaire, per a fer l'article d'una cotorra mascle, li diu a una senyora: «Cregui que per deu duros és barato. Ja pot córrer tan com vulgui, que per aquest preu no trobarà un lloro real com aquest»... Vostè vol un nom de més mal gust?

—No.

—Miri que anar venent llores del rei d'ací d'allà!... Doncs, sentint-me ferit en els meus íntims sentiments monàrquics, vaig encarar-me amb l'ocellaire i li vaig cridar arran de nas: «Es l'últim cop que anomena lloro real a una bèstia d'aquestes!» «Doncs, com vol que l'anomeni?» «Marxa real, si vols».

L'home se'm clavà a riure a la cara, i, jo veritablement indignat, però considerant la seva ignorància, em va deixar per ximple.

Pocs mesos després, en la sessió inaugural de curs de la Societat Protectora dels animals indefensos, vaig llegir una lluminosa memòria, explicant el meu pla de canvi de tots els noms denigrants o senzillament desagradables. Ase, quedava transformat per «As». Estava més bé i s'estalviava una lletra; gos, queda canviat per «Gnau»; gall, es canvia per «Gat», i gat per «Gall», perquè total s'ha de modificar una lletra.

Quan vaig acabar la meua conferència, tothom aplaudí, aprovant-se l'adopció del meu sistema, per tres vots en favor i un en contra. El vot en contra era del president; els tres vots en favor eren tots meus. Tot seguit vaig demanar explicacions al president, i ell se'm negà a donar-les.

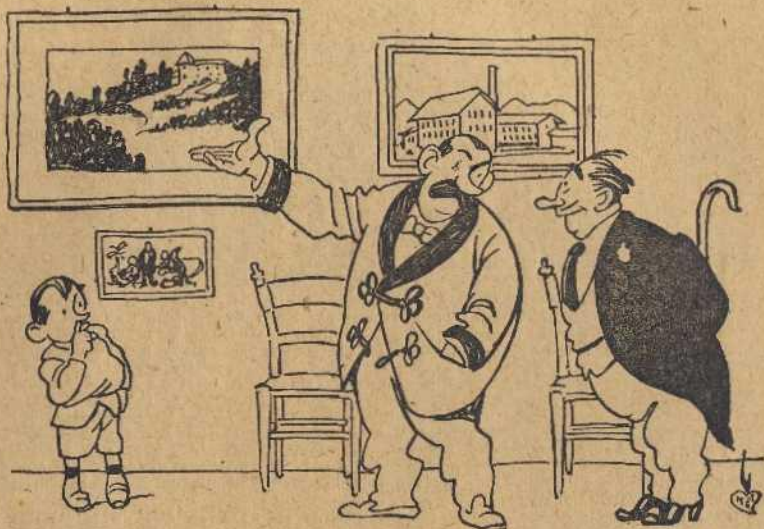
Aleshores, ple de santa indignació, me'l vaig mirar de cap a peus i, amb tota la força del meu menyspreu, vaig proferir: «Rosat!»

Ell, de moment, es quedà sense saber el que li passava, però, refent-se, agafà el nou vocabulari, que jo havia repartit abans de la conferència, i l'obrí febrosament.

Amb el dit seguí, un per un, tots els noms amb erre, i quan va veure que «Rosat» era l'equivalent de porc, em va clavar una bofetada amb tots cinc dits, que, vaja, deixem-ho córrer. De seguida em vareig donar de baixa, per dignitat i perquè no me'n clavés una altra.

JIM-FIT

El suplement d'EN PATUFET, corresponent al present número, publica el quinze fullat de la interessant novel·la d'En Josep M.ª Folch i Torres, LES MEMORABLES AVENTURES D'EN ROC GENTIL. Amb aquest suplement es regala el conte complet «L'anec presumit», per Manel Marinello

—Aquesta és la finca que he comprat al Pirineu. Tota voltada de bosc.
 —I no els hi farà por quedar-se a la nit tots sols en aquesta finca? Deuran tenir ja preparades bones armes.
 —No, no. Com que la casa és feta ja de ciment armat...

Els Pomells de Joventut

LES FESTES DE PASQUA

La del Pomell «Bon senyor».—Aquest Pomell de Joventut celebrarà demà, diumenge, una lluida festa, composta d'una Missa de Comunió a les 9 del matí, en l'Església de Santa Anna, i una vetllada patriòtica a la tarda en el local de l'Agrupació Nacionalista Verdaguer. Hi assistirà el senyor Folch i Torres.

Inaugural del Pomell de Premià de Mar.—El Pomell «Plançons de la Pàtria», de Premià de Mar, també té projectada una festa ben interessant per a demà.

El Pomell «Or i Grana».—El Pomell «Or i Grana» celebrarà la seva festa inaugural amb una missa de Comunió general en l'Església de la Puríssima Concepció, i una vetllada literària-musical a la tarda en l'Ateneu Empordanès.

«Verge de l'Ajuda».—Els Pomells de Joventut de l'Ajuda, solemnitzaran la seva festa inaugural amb un ofici solemne en la Capella de l'Ajuda, a les 10 del matí de demà.

La Plaça dels Pomells de Joventut a Sant Cugat dels Vallès.—Dilluns, dia 5, amb assistència d'En Josep Maria Folch i Torres, tindrà lloc a les 11 del matí l'inauguració d'una nova Plaça que l'Ajuntament d'aquella vila ha acordat denominar «Plaça dels Pomells de Joventut».

«Verge de l'Ajuda».—Completant la festa inaugural d'aquests Pomells de Joventut, tindrà lloc dilluns, a la tarda una important festa patriòtica en el local de l'Oració Gracienc, assistint-hi el senyor Folch.

El Pomell «La Clara».—També aquest Pomell celebrarà el dia 5 la seva inauguració amb una festa religiosa al matí a la Parròquia de Sant Josep Oriol i una festa patriòtica a la tarda en el teatre Escola.

El Pomell «El Mistic de Folgaróles».—Promet ésser ben interessant la festa inaugural d'aquest Pomell, que se celebrarà, al Déu vol, el dilluns, figurant en el programa una lluidíssima vetllada patriòtica en el local de l'Ateneu Nacionalista Verdaguer.

LA MAGNA FESTA DELS 500 POMELLS DE JOVENTUT

Programa 11 de Juny de 1933

Ofrena de la placa.—A les vuit del matí, en l'església del Monestir de Montserrat, el Directori posarà en mans de Sa Paternitat Rvmda. el Pare Antoni M. Marcet, O. S. B., Abad de Montse-

rrat, la placa d'argent daurat i esmalt, que els Pomells de Joventut de Catalunya ofereixen a sà excelsa Patrona i Consellera la Mare de Déu de Montserrat, en celebració d'haver ultrapassat els Pomells la xifra de 500.

Solemne ofici Abacial.—Després de l'Ofrena, començarà el solemne Ofici que celebrarà el reverendíssim P. Abad, dient també S. P. Rvmda. la plàtica preparatòria per a la Comunió General.

El Pomell «Escolania de Montserrat» cantarà la part de Schola de la missa, responnent la part del poble l'Orfeó del Centre Social de Betlem i tots els pomellistes que hagin après el cant de la missa. (Es la Missa dels diumenges que es troba en la pàg. 75 de l'Encicli del Pomell.) A l'Ofertori es cantarà, per tots, l'Alleluia psallite (pàg. 93 de l'E. dels P.), i durant la Comunió «L'Adoro te devotes» (pàg. 55 de l'E. dels P.) Llegiu en les instruccions l'ordre que cal seguir per a la col·locació en l'església i per atansar-se a la Sagrada Taula.)

Besamans.—Després de la missa es farà el Besamans, pujant ordenadament al Camerino, cantant la «Salve Regina» (E. dels P. pàg. 99). En aquest moment ja es podrà veure col·locada la Placa dels Pomells en el Cambril damunt de la petxina de l'aigua beneïta. A les onze, en el Claustre del Monestir, els petits dansaires del Pomell del «Centre Social de Betlem», sota la direcció d'en Joan Bial, dansaran el «Ball de Gitanes» del Vallès (dividit en cinc parts).

Festival en el Claustre del Monestir.—A les tres de la tarda, sota la presidència del Rvmd. Pare Abad, tindrà lloc el següent festival: Primera part.—Concert per l'Escolania de Montserrat sota la direcció del P. Anselm Ferrer. «L'Angel de la Guarda», C. Frank; «La cançó dels Escolans», Perez Moya; «El Pardal» (Popular); «Stella Matutina», Lamothé de Grignon.—Segona part.—Concert per l'Orfeó del Centre Social de Betlem, sota la direcció del Mestre Mayral: «El dimoni escuat», Cumellas Ribó; «Scherzo», Martini; «Cant del poble», (primera audició. Sardana premiada enguany en el concurs de l'Orfeó Gracienc), Mayral; «Himne de la Joventut» (primera audició. Lletra d'en Josep Maria Folch i Torres), Mayral.—Tercera part.—**Els àlboms dels Pomells.**—El fundador dels Pomells de Joventut, en Josep Maria Folch i Torres, farà donació al Rvmd. Pare Abad dels volums que contenen les signaturs de tots els pomellistes de Catalunya. Nens i nenes dels Pomell de Joventut de Manresa executaran l'Himne dels Pomells de Joventut, amb gestos.—**La Benedicció de les Banderes.**—El Rvmd. Pare Abad beneirà solemnement les banderes dels Pomells de Joventut que concorren a l'acte, mentre l'Escolania, l'Orfeó del S. C. de Betlem i els pomellistes tots, entonan l'Himne dels Pomells de Joventut, dirigit pel seu autor el mestre Miquel Blanch.

Final.—Comiat a la Verge.—Per a acomiadar-se de la Mare de Déu de Montserrat, tots els pomellistes cantaran el «Virolai» (pàg. 105 de l'E. dels P.); per primera vegada els «Goigs en llaor de l'Excelsa Patrona» dels Pomells de Joventut de Catalunya» (lletra d'en Magí Valls i Martí, música del mestre Lluís Millet. Que tot sigui per a major glòria de Déu i de la Pàtria.

INSTRUCCIONS

Hora de sortida.—Essent molts els Pomells que es disposen a fer l'excursió a Montserrat en autobús o en autocamión, el Directori ha de recomanar que calculin tots l'hora de sortida, per tal de poder arribar a Montserrat abans de les vuit del matí.

Rètols.—Cada automòbil haurà d'ostentar un rètol amb el nom del Pomell o Pomells als quals pertanyi, o de la població d'on vingui, i es situarà en el lloc que li serà assignat. (L'Excmo. Diputació de Barcelona, a petició del Directori, establirà un servei extraordinari de Moços de l'Esquadra per a auxiliar aquesta organització.) Serà convenient que cada grup es nomeni un cap de colla que porti la direcció dels seus.

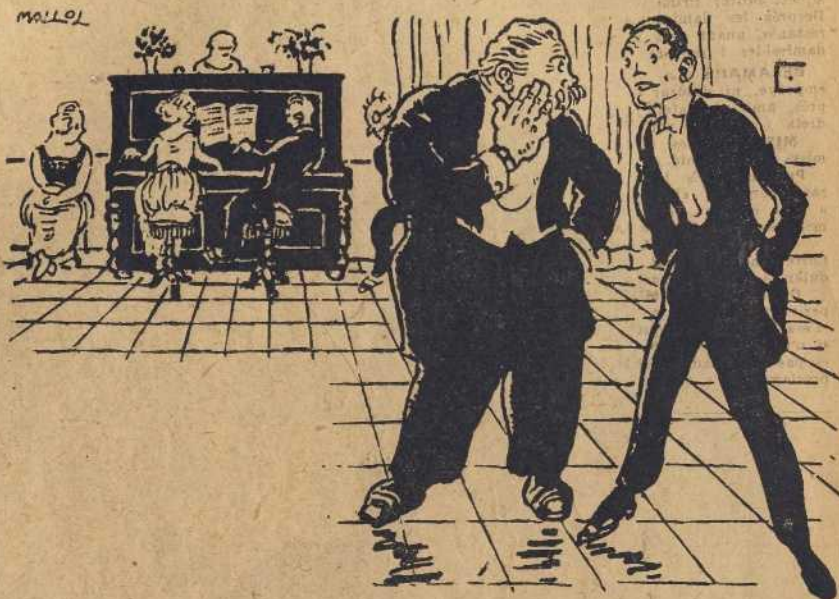
Arribada.—A l'arribar a l'Ermida dels Apòstols, els automòbils hauran d'anar al pas fins a la plaça del Monestir. Quan aquesta plaça estigui totalment ocupada pels autos, els passatgers dels que vagin arribant podran davallar abans i tenint en compte que davant dels jardins on hi ha els monuments dels herois dels Bruch, hi ha espai per a virar, aquest serà el lloc adequat per a deixar-hi els passatgers, entornant-se'n els autos per a situar-se en el lloc que se'ls hi vagi indicant.

Cap a l'Església.—A mesura que vagin arribant, els pomellistes entraran tot seguit a l'església, observant les indicacions que es fan més avall, referents a la col·laboració en l'interior del temple.

Tornada.—Tot es farà per a que la festa sigui acabada a les cinc de la tarda, per tal que tot hom pugui trobar-se de retorn a casa en bona hora. Cal que els caps de grup hagin assabentat prèviament a tots els companys d'auto, del lloc on aquest es troba i de l'hora en que cal reunir-s'hi per al retorn. De l'observança estricta de tots aquests detalls n'esperem el major ordre en el conjunt. No ens cansarem de recomanar als conductors d'autos que no deixin el pas mentre vagin per les places i rutes estem interessats en que durant tota la diada no tinguem de planyer cap accident degut a imprudències, de les que mai podria ésser responsable el Directori.

Res de curses.—D'una manera especial el Directori recomana als pomellistes que ordenin als xòfers de llurs autos que s'abstinguin en absolut en tot el llarg de la carretera, d'establir curses de competència i velocitat amb els altres autos que es trobin pel camí. El pas d'un auto davant d'un altre, es farà en tot cas, d'acord amb les prescripcions reglamentàries que regeixen i prevén els avisos corresponents.

Condicions del viatge en ferrocarril.—Tenim concedits trens especials pel dia 11 de Juny, amb notables rebaixos no sols per a aquests trens, sinó també per a tots els passatgers que, proveïts dels nostres tiquets, es dirigeixin des de Barcelona a Montserrat els dies 8, 9, 10, i en tornin els dies 12, 13 i 14 de Juny. Els preus dels bitllets seran: 12'50 pessetes en segona classe, i 9'50 en tercera, anada i tornada de Barcelona a Montserrat. (Sols podrien variar aquesta preu, en poca diferència, en el cas que abans del dia 9 fossin aprovades les noves tarifes ferroviàries.)

—Ja està bé, ja, però es veu que és molt difícil perquè la tenen de tocar dos. Amb tot i això, fa un quart que dura.

Adquisició de tiquets.—Per al bon ordre de la festa i per la millor organització dels trens, hem establert tres classes de tiquets pels que marxin en els trens ordinaris dels dies 8, 9 i 10; pels que marxin amb els especials del diumenge i pels que surtin el mateix diumenge. Per aquesta raó, en anar a buscar el tiquet, deurà manifestar-se el tren amb el qual es desitja sortir, puix segons el tren se'ls donarà el corresponent tiquet. Des del dia 15 de maig, de 7 a 9 del vespre, en el local del Pomell del Centre Social de Betlem (Tallers, 45, primer), es despatriaran els tiquets als que vulguin donar-se a la nostra festa dels 500. La Companyia del Funicular de San Joan ha concedit la rebaixa del 50 per 100 als que es presentin amb el nostre bitllet.

Arribada.—Els passatgers dels trens especials sortiran de Barcelona a les quatre vint-i-un per arribar a Montserrat a hora hàbil per a la Comunió general.

Tornada.—Es farà tot per a que a les cinc de la tarda sigui acabada la festa, i des d'aquesta hora sortiran trens de Montserrat per enllaçar amb els que passen per Monistrol.

Per tal d'evitar en lo possible les aglomeracions, s'especificarà en cada tiquet l'hora de tornada, de manera que el que hagin de sortir a les sis o quarta de set de Montserrat, no atapeixin massa els trens que han de sortir a les cinc, per exemple.

Molt important.—Es necessari observar el major ordre, tant pel que es refereix a la col·laboració en l'església, com en l'acte d'atansar-se a la Sagrada Taula. Per això preguem a tots els concurrents que atenguin rigurosament les presents instruccions:

Col·locació.—Cada Pomell rebra una contrasenya per a que un seu representant pugui ocupar un lloc reservat en l'església del Monestir.

Representants.—Els portadors d'aquesta (co'or vermell per a joves) ocuparan els bancs de la dreta, començant pel primer més aprop del presbiteri, tenint en compte que a cada banc hi caben deu persones. Les damisel·les representants (una per cada Pomell), que portaran contrasenya blava, ocuparan pel mateix ordre els bancs de l'esquerra.

Orfeonistes.—Els portadors de contrassenya groga (orfeonistes), entraran pel pas central i d'allí pujaran fins a la capella del Sagrat Cor, on es quedaran. Tots els demés ocuparan els bancs i llocs que quedin lliures, els nois, joves i homes a la dreta; les damisel·les i les dames a l'esquerra, entrant. De cap manera podrà situar-se ningú en el pas central, que ha de quedar absolutament lliure.

COMUNIO.—En l'hora de la Comunió, s'atansaren els concurrents a la Sagrada Taula en aquest ordre: Primer. Els representants (joves), anant pel pas central i tornant pel mateix lloc. Després les damisel·les representants, pel mateix ordre. Seguidament, tots els joves i homes restants, anant vers al presbiteri pel pas lateral i tornant pel pas central. Finalment, totes les damisel·les i senyores pel mateix ordre.

BESAMANS.—La pujada al Camerino es farà sense precipitacions, amb ordre i correcció, sense empenye, ni deturar-se excessivament, passant de primer tots els homes, seguint les dones després, amb el mateix ordre que estaven col·locats en l'església. Passaran per a Sagristia de la dreta i sortiran per la de l'altra mà.

MISSA.—A les dotze es dirà la missa pels passatgers que hagin arribat després de la missa de Comunió.

Provisions.—Es també a preveure que, amb tot i l'extraordinari servei que deurà organitzar l'acreditat «Restaurant de Montserrat», no podrà pas atendre en un mateix moment a tots els que se li presentin, i per això serà bo no anar desproveïgut. Són molts els pomellistes que es disposen a emportar-se les provisions per a tot el dia, i així és d'aconsejar.

OFICINA D'INFORMACIÓ I AMBULANCIA SANITARIA.—En la sala situada al costat de Correu, a Montserrat, hi haurà establertes el dia 11 de juny una oficina d'informació i una ambulància sanitària per a ús dels pomellistes i tothom qui n'hagi de menester.

OBSERVACIÓ IMPORTANT.—Cal, en tot moment, que tothom doni mostra del veritable esperit que informa la nostra institució, és a dir, que tothom es comporti amb la més gran gentilesa, practicant aquella virtut tan catalana del «fer-se càrrec de les coses». Les incomoditats, si n'hi ha, han d'oferir-se a la Mare de Déu. Cal no oblidar que la festa dels 500 Pomells, no és pas una diada d'esbargiment camperol, sinó una afirmació seriosa de la joventut de Catalunya, proclamant a's quatre vents de la terra la nostra fe cristiana i patriòtica.

—Però vostè va presenciar el crim?

—Sí, senyor jutge. I al recordar aquella escena esgarriposa, encara se'm posen els cabells de punta.

—Recordi el testimoni que ha jurat dir veritat...

LLETRES D'UN MISSIONER

XIX

Cor sense amor, jardí sense flor

ESTIMATS Patufistes: M'ho podieu dir abans que volieu anar a la Xina. Ara em poseu en el compromís de pagar-vos el viatge i crec que per tants no he pas recollit prou quartos! Si és que persistiu en aquest propòsit no teniu altre remei que ajudar-me a conquistar l'amistat de la nostra noblesa introduint-vos dintre els seus palaus amb EN PATUFET a les mans, perquè ells també prenguin part en aquesta creuada... Avui us porto cap a veure el carretó dels nins xinesos.

«Hong-Kong, 16 abril de 1915.
—El Pare Director del nostre Orfenatori em convida a recollir els nins xinesos abandonats en aquests recons i cantonades de la ciutat. Sortim amb un carretonet que la joventut de Barcelona en diria el carretó dels gossos, perquè mai s'han imaginat que la gent meysprea les criatures d'aquesta manera. Jo passo endavant com per perdre'm per aquests carrers i places de la ciutat xinesa d'Hong-Kong, somniant despert i veient amb els meus propis ulls aquelles costums i anècdotes fantàstiques que a Catalunya em semblaven contes novelescs!

«Ja en trobo una, plorant, llançada en mig d'un roquetar! Al contemplar-la, em dono compte del espectacle tètric que estic presenciant i encara que sento un goig al veure que puc fer cristians a aquests pobres angelets, se m'apodera una tristesa al pensar en el seu aban-

Un missioner recollint un nin xinès abandonat al mig del carrer

dor i se m'escapen de la boca aquestes paraules: «Poble pagà de la Xina ets el poble de la mort; morta és la teva ànima que no coneix a qui l'estima; mort és el teu cos que no coneix qui l'hauria d'estimar; morts són els teus ulls, com ficats dintre d'un mocador groc i estripat, d'on sembla que en surti la feblesa de la teva cara per a ovirar la teva misèria; morts són els teus fills que trobo abandonats damunt les escombraries de les arreconades, barallant-se amb els gossos famolencs que se'ls hi menjén de viu en viu les

seves carns; mortes són les teves dones que de criatures són llançades al carrer, perquè són considerades com bous i mules que es compren i vénen cares o barates segons siguin més o menys guapes!»

«—Què s'empatolla aquí?—em diu el Pare Director, atrapant-me en aquest monòleg.—Aquí hi ha el regne del diable!—li dic, tot commogut.—L'imperi de la mort; aquí no es coneix l'amor de Déu ni del proïsme, ni tampoc l'esperança de la felicitat... Sembla que sento la fctor de cementiri!—Pobre pare Caralt! Deixi's, deixi's d'aquestes poesies.

Ja s'hi acostumarà a aquestes danses macabres... Espera quan vegi els quintars d'encens i candeles que cremen davant llurs ídols!»

Si fossin pocs! Però figureu-vos, estimats Patufistes, que són més de 400 milions els miserables xinesos. Molt em plau haver rebut promeses de molts de vosaltres oferint-se a portar l'alegria de la bona consciència a aquests pobres xinesos. Ja m'ho deia la meua mare: cor sense amor, jardí sense flor. No deixeu, doncs, mai de fer actes d'amor i proïsme; us ho recomana,

L'ONCLE MISSIONER

A L'EXPOSICIÓ DE L'AUTOMÒBIL

—No, no pot sortir vostè amb la màquina perquè està prohibit treure res...

—Es que vaig a buscar un parell de xasis que em fan falta.

—Per xasis rai. Aquí dintre n'està ple.

—Si, però els meus valen sis rals i els d'aquí dintre en demanen 30,000 pessetes.

El noi del gos

Aixó passava en un dels bells barris aristocràtics de Barcelona. L'ample avinguda, silenciosa i senyoriuola, era vorejada de castanyers de jardí florits. L'acera llisa, corria al llarg de les reixes de tanca, totes atapeïdes de roses i lilars.

Una profunda olor de primavera omplenava els esperits en entrar a l'avinguda.

—Quin bo dóna d'ensumar, veritat, Coixet?—preguntà el noi al gos.

El gos, que caminava coixejant al seu costat, es deturà, alçà el cap per a mirar al seu petit amo amb els seus ulls tristos, i esperà pacientment que el noi tornés a caminar.

El noi trobà tan de bon estar en aquell indret, que en comptes d'amagar-se com tenia per costum en el fons d'algun torrent per a menjar els bocins de pa que havia recollit per a esmorzar, es quedà allí mateix assegut en l'acera, a l'ombra dels castanyers florits, d'esquena a la tanca de la més preciosa d'aquelles torres.

El gos, brut, tan brut com ell mateix, es va asseure al seu costat, esperant, sense impaciències el bocí de pa que el seu petit amo li donaria.

Encara no havien donat dues mossades al pa, quan la reixa del jardí, va obrir-se i sortí fins a l'acera un nen i una nena elegantíssims i bonics.

Tan l'un com l'altre portaven un patinet amb pneumàtics a la mà. Feren unes quantes passes fins a les reixes de les torres més veïnes; tocaren el polsador elèctric, i al cap de pocs moments es trobaren units allí, cinc o sis entre nens i nenes, tots portant el seu patinet a la mà.

Es tractava aquell dia de fer una cursa tot al llarg de l'acera. Se n'inventaven cada dia una, per a reunir-se i jugar tots junts allí. Tots tenien a casa amplis jardins, però era com un tàcit acord aquest de trobar-se al carrer que era com si fos a casa de tots.

Quan els amiguets es varen adonar del noi i del gos, que obstruïen l'acera, que era en aquells moments la pista per a ells, es quedaren tots eixelats.

Varen esperar un moment pensant que quan el noi s'hauria acabat el bocí de pa que s'estava menjant, se n'aniria.

Però el pa s'acabà i quan esperaven que se n'anés el varen veure que feia una amical carícia al seu gos, i tot seguit, abraçant-se als propis genolls, es quedava mirant els amics dels patinets, esperant amb una gran curiositat el joc que indubtablement anava a començar.

Veient això, un dels amics, un que ja tenia ben bé catorze anys i era el més decidit, que sempre manava, s'atansà devers el noi i el gos i li digué:

—Veste'n d'aquí, que fas nosa!

El noi se'l mirà, un xic ferit del to amb que li havia parlat, però el noi del patinet no en féu cap cas; al contrari, allargà el peu com si volgués esquivar el gos amb una cossa, tot dient-li:

—No te'n vols anar? Doncs ja veuràs!

Seguidament, parlà a l'orella dels seus amics:

—Ja veureu, que riurem—els hi digué.

I, entrà a casa seva; avisà el jardiner, i al cap de pocs moments, sortí aquest a la reixa d'entrada, amb una manguera a les mans i es posà a regar de barroer, arribant a mullar al pobre noi i al seu gos, que s'alçaren amatents.

Un esclat de rialles sorgí d'entre els amics, mentres el pobre noiet se n'anava cap a l'acera del davant, mirant adolorit aquells nens que es movien d'ell i del seu gos fidel.

No obstant, no eren pas tots a riure. Una de les nenes, la més grandeta, justament, no solament no reia, sinó que es mirà aquell noiet amb fonda compassió, i el seguí amb l'esguard.

Quan el pobret fou a l'altra banda de l'acera, es tregué la vella jaqueta i n'expolsà l'aigua. Després, per la part interior que no era molla, eixugà el gos que era el que més havia rebut, i s'assegué a la vora de l'acera, perquè els nens dels patinets ja havien començat la cursa i aquest espectacle li féu oblidar tota altra cosa.

Amb els ulls plens d'admiració i desig, seguia les incidències de la cursa. Oh, si ell podés tenir una joguina com aquella, i poder córrer, amb el peu al damunt, com qui vola! I poder jugar amb nens i nenes com aquells, però que no el mullessin, ni el malmiressin, sinó que se l'estimessin com entre ells s'estimaven i...

En un repós, el noi del patinet que havia fet marxar el petit captaire,

s'adonà que aquest encara estava allí mirant; i, amb un aire de voler fer l'home, va dir:

—Aquell xicot vol que l'empaiti d'una altra manera. Ara vaig a veure si la manguera arriba fins a l'altre banda.

I tornà a avisar al jardiner, però quan aquest sortí amb la manguera, i quan ja el noi es disposava a marxar agafant el gos, per a lliurar-lo de la mu-

llena, la nena grandeta intervingué, posant-se al davant del jardiner, exclamant:

—No faran tal cosa! Val la pena que tinguin un xic més de cor.

El jardiner, que era un bon home, s'excusà:

—Jo no tinc mal cor, senyoreta, però, com que m'ho manaven...

El noi que havia donat l'ordre es quedà un xic confós. Tampoc es podia dir que ho fes per dolenteria ni perquè fos cruel. Justament ell que havia volgut fer el valent, per a agradar a la Maria Lluïsa...

—Pobre noiet!—anava dient ella.—Que no ho han vist com l'han mullat, i sobre tot, que no ho haveu vist com l'heu ferit, pobret, amb les vostres moies?

Un sentiment de compassió devés aquell infant es desvetllà poderós en el cor dels bons amiguets.

Això esdevé molt sovint, que només cal l'entreteig d'una reflexió, per a moure el sentiment d'amor i caritat en els cors que semblaven més aixarrestats.

Per la virtut d'aquest sentiment, i també per a agradar a la Maria Lluïsa, perquè, l'Enric sentia per ella la més viva simpatia, aquest el cridà, fent-li signes amb la mà per a que s'atansés.

El noi del gos mirà arreu, per veure si anava per ell, i a l'últim s'atansà.

Tots el voltaren encuriosits. El jardiner, veient que ara tots eren pel pobret, sentia com una vergonya i una llàstima...

L'Enric, ficà mà a la butxaca i digué al pobret:

—Té, noi. Aquí tens deu cèntims per tu, perquè no diguis que només t'hem mullat.

El pobret va rebre els deu cèntims, sense gaire il·lusió, sense manifestar com qui diu gens d'agraïment. De segur que hauria agraït més una paraula afectuosa d'aquell noi que l'havia ferit abans.

La Maria Lluïsa, se'n donà compte:

—Escolta, nen: Pots fer t'estimaries més alguna cosa per menjar?

El pobret no respongué.

—Dignes, dignes. Què t'estimaries més, nen?

Encoratjat pel to bondadós amb que li parlava aquella nena, el pobret alçà el cap. Els ulls li brillaren un moment com il·luminats per una llum d'esperança, i respongué, tot afectat:

—El que jo m'estimaria més...

—Sí, home; dignes-ho.

—...El que jo m'estimaria més, és poder córrer una mica amb un daixós. I, mostrà, sufocat, el patinet que l'Enric tenia agafat.

El primer impuls de l'Enric fou de donar-li, però, adonant-se de les mans brutes, i dels peus descalços del pobret, tornà a recular la joguina, amb un gest avariçós, i digué:

—No; això no!

Els altres, refusaren tots també. La Maria Lluïsa, que havia deixat el seu patinet vora la reixa del seu jardí, anà a cercar-lo per a deixar-lo a l'infant, però, quan tornà, ja aquest se'n anava, amb el gos coixet al costat, el cap cot, i el cor ple de tristesa.

Aquella nit, dessota el pont del torrent, aquell infantó tingué un somni de glòria. Havia somniat que corria, volant damunt d'un patinet i que els ulls de tots aquells nens i nenes se'l miraven plens d'admiració, mentre la veu dolça de la Maria Lluïsa l'encoratjava...

La Maria Lluïsa no li feia gens de bona cara a l'Enric, i aquest en tenia tan greu sentiment, que a l'últim li en preguntà la causa.

La Maria Lluïsa li digué amb tota la seva sinceritat, que no podia sentir cap afecte per un noi que com ell, tingué el poc cor de no deixar una joguina a un pobret que en tenia la il·lusió.

L'Enric no se'n sabia avenir, que per una cosa així la Maria Lluïsa li negués el seu afecte.

—Me l'hauria embrutat... No vares veure quines mans i quins peus?

—Quan es té bon cor, aquestes coses no es veuen.

L'Enric acabà reconeixent que havia mancat de cor, i prometé obrar diferentment en altres ocasions.

Pocs dies més tard, el pobret aparegué altre cop per l'avinguda senyorívol.

—Ara és l'hora de complir les teves promeses—li digué la Maria Lluïsa.

Esperaren tots que el menut s'atansés, però vegeren que es quedava en el mateix lloc que dies enrera havia estat assegut.

L'Enric, amb l'afany de fer-se ben veure de la Maria Lluïsa, agafà el patinet i anà a trobar-lo. Tots el seguiren per veure com li oferia. El mateix jardiner sortí, tot encuriós.

L'Enric, amb un gest de gran generositat, s'havia acostat al pobret i ja li estava dient:

—Té, noi. Ja pots pujar-hi tan com vulguis, amunt i avall fins que te'n cansis.

El noieta s'alçà amaten: els ulls plens d'alegria i arribà a posar la mà en el manillar.

Però, de sobte, reculà la mà com si s'hagués cremat, i féu que no i que no, amb el cap, profundament.

L'Enric s'esgargamellava preguntant-li, perquè li feia aquell refús, però el menut no responia i semblava com si volgués anar-se'n.

La Maria Lluïsa li preguntà a l'últim:

—Perquè no vols pujar-hi, avui? No deies l'altre dia que és el que més t'agradaria poder jugar amb un patinet?

El menut respongué amb un moviment de cap afirmatiu, però, tot seguit, com si ja no podés contenir per més temps la pena que li embotia el cor, esclatà a plorar desconsoladament.

Per més que li preguntaven, ell refusava explicar quin era el motiu de les seves llàgrimes, fins que a l'últim, veient que la bona nena del parlar suau, estava quasi enutjada del seu silenci, digué, ple de sentiment:

—Sí; el que més m'agradaria és poder jugar amb això; però, aquest matí,

quan m'he despertat, dessota del pont on dormíem, m'he trobat el meu pobre «Coixet», el meu gos, mort allí al costat... I, per res del món jugaria ara, pensant que ell és mort.

I, es crobrí la cara, plorant silenciosament, profundament...

Tots els nens i nenes participaren d'aquell gran dolor.

L'Enric fou l'únic que pensà que per un gos no calia plorar tant, i alçà el cap per a mirar-se el jardiner, cercant algú per a somriure del que els altres feien.

Més el jardiner tenia els ulls humits:

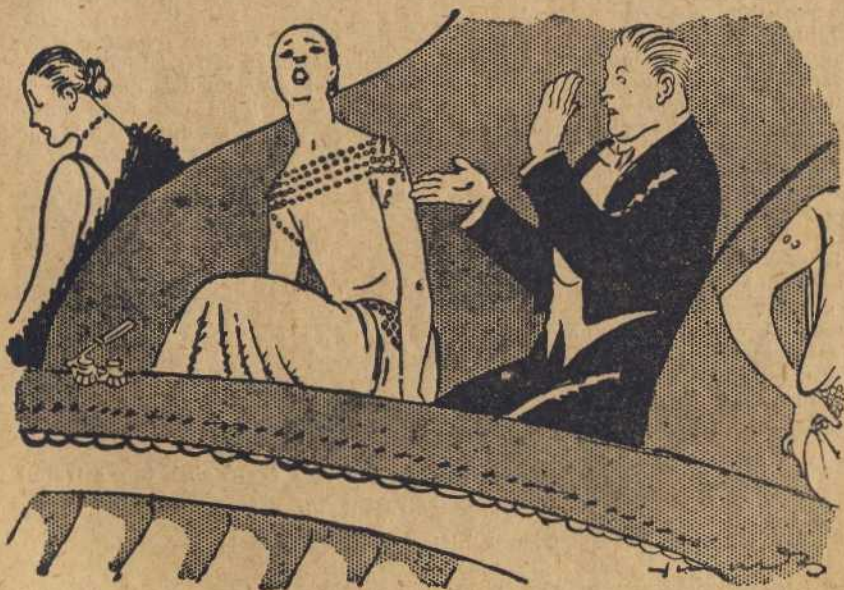
—Què vol que faci, senyoret... Jo ara penso que aquest gos ha tingut més sort que no pas jo. Ell ha tingut qui el plora de tot cor; mentres que jo, visc tan sol!...

Els nens i nenes s'anaren retirant. El pobret s'havia quedat girat a la paret, amb la cara en el braç.

Quan tots se n'hagueren anat, el jardiner s'atansà a poc a poc vers el pobret, i li digué, quasi a cau d'orella, amb la veu trencada:

—Perdona'm, si et vareig mullar l'altre dia... Em perdones, oi?... Perquè volia dir-te que si volguessis venir amb mi, i viure amb mi en la meua caseta de jardiner, jo t'ensenyaria de l'ofici i... saps, et compraria un patinet.

JOSEP M.ª FOLCH I TORRES

—Et deu haver agradat molt la funció, que piques tant..

—No, no, és que m'entreno per a cridar al vigilant.

PATUFET - FILMS

PEL·LICULA DE LA SETMANA

Han corregut certes veus de que en la vinenta anyada serà el «Trofeu Armangué» més competitiu que en cap altre, car hi ha un premi concedit de moltíssima importància per la «S. A. Unió

de las Pompas Funerarias», ja que resta demostrat que les curses esmentades més que fomenta la indústria de motors i carruatges, fan prosperar com cap «grip» la de baguls i de làpides. **NYIC**

REFLEXIONS D'UN IGNORANT

No vá bé

Són innombrables les vegades que he sentit formular aquest judici respecte d'un estro de treball, o d'una matèria d'aplicació, i en la quasi totalitat de les vegades el qui no anava bé era el subjecte que les utilitzava.

De seguida hi són la gent a dir «no va bé»; i ho diuen amb tal convenciment que hom creu gairebé sempre que està en lo cert, i així es desacrediten a voltes, moltes voltes, aquestes eines domèstiques i aquests ingredients que la indústria produeix per a l'ús popular.

Jo estic plenament convençut de que les eines d'obrir llaunes de conserves, per exemple, van totes bé, és a dir, que totes les que són posades a la venda en les mil formes variades que tenen, serveixen per a l'ús al que les va destinar son inventor; i malgrat això jo no n'he vist mai a casa meua ni a casa dels meus amics cap que anés bé. De pastes, de ciments i de màstics per a en-

ganxar porcel·lanes i vidres n'hi ha a les botigues tot un mostruari; jo no crec, honradament no puc creure, que els que fabriquen aqueixes pastes ho fassin per a estafar, i crec que ningú té dret a confondre als honorables fabricants d'aquesta matèria amb els que fan els «tims» dels «perdigons», de l'«enterro», del «sobre amb bitllets de banc», etc.; i, malgrat això, cap pasta d'aquesta va bé. I no parlem dels ganivets de pelar patates, dels estres de batre ous i de tantes i tantes eines com hi ha arreconades per totes les cases perquè «no van bé».

Si tots siguessim més humils, i quan tinguessim un estri nou a les mans, volguessim estudiar-lo bé, provar, fixar-nos-hi, consultar i no perdre-hi de seguida la paciència, jo crec que no ho diríem tantes vegades «no va bé»; però diríem moltes vegades el que ara no diem mai: «no vaig bé»; «encara no vaig bé»; i, allavors, aniríem bé. **PAU**

—Ai, caram, què deu ésser això tan estrany?

—Es senzillament un dels quadrets de la intrigant historieta d'en Cornet:

El boig que tot ho endevina

que publica el «Violeta» d'aquesta setmana.

Els conills i els mosquits

UNA seguida observació ha vingut a demostrar que els mosquits s'estimen més picar a les bèsties que a les persones, i està provat també que la víctima predilecta del mosquit és el conill. Aquesta particularitat ha tingut una obligada conseqüència: el foment de la cunicultura, en aquelles comarques més infestades de mosquits. Així és de veure en algunes regions de França.

I a més—senyalem nosaltres— el procediment té una indiscutible aventatge: la de que, quan un hom n'està servit, pot fer-se un suculent arrosset amb la «mosquitiera».

JORDI BUSCA

ENDEVINA, ENDEVINETA

LOGOGRAF NUMERIC

BALTIMORE

123456789	ciutat americana
45612398	music d'orquestra
3378547	diminutiu d'ocell
337898	arbre
62342	illa anglesa
4567	eina de mar
452	parentiu
76	arbre
1	consonant

TIN-TIN

ROMBO

Sustituir els punts per lletres de manera que, llegit vertical i horitzontalment, digui: 1.ª, ratlla consonant; 2.ª, id. peix; 3.ª, id. nom d'home; 4.ª, id. tothom en té; 5.ª, id. consonant.

UN GRACIENC

Solucions a l'insertat en el número anterior

Al rombo: c.-col.-colom.-Lot.-m.

Al logogrif: Portugal.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Carrer Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

Eduard i Josep Solà, impressors - València, 200 - Teléfon 1282 G.-BARCELONA

—Senyoreta, no podrà menjar postres avui perquè a la plaça no hi havia taronges.

—Per què no portaves una altra cosa? Plàtanos, per exemple. Ves a buscar un parell de plàtanos a casa l'adroguer, un per tu i un altre per mi.

—Senyoreta, tampoc podrà menjar plàtanos perquè a casa l'adroguer sols n'hi havia un, el que em tocava a mi.